

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Jaarrapportage Privacy en Gegevensuitwisseling mei 2018 – april 2019 en voortvloeiende maatregelen
Aanleiding	: Voorraadagenda/collegeadvies van 27 augustus jl
Datum	: 27 augustus 2019
Portefeuillehouder	: P. Verheij
Schrijver	: M. Bouziane en E. Weemering

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Op 25 mei 2016 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) in werking getreden. In de jaarrapportage is in kaart gebracht waar wij als gemeente staan met de implementatie van de eisen en verplichtingen uit de AVG. Deze rapportage is opgesteld door de Functionarissen Gegevensbescherming van het SCD, de interne toezichthouders op het gebied van privacy. Hierbij is het belangrijk om te erkennen dat het (aantoonbaar) voldoen aan alle wet- en regelgeving op het gebied van privacy geen afvinklijst maar een continu proces is. Het vraagt om een structurele borging, waar eenieder hard aan zal moeten werken.

Ter informatie

De rapportage is opgesteld op basis van de door de gemeente aangeleverde beantwoording van de vragenlijst 'privacy audit 2019' en wat we het afgelopen jaar zelf hebben geconstateerd. Hierbij wordt per onderdeel beschreven welke bevindingen er zijn gedaan en worden er aanbevelingen gedaan om gegevensbescherming en privacy in het jaar 2019 naar een hoger niveau te tillen. Daarnaast worden de grootste risico's die voor de hele regio Drechtsteden en gemeente Alblasserdam gelden beschreven en toegelicht. Dan volgt een overzicht van de datalekken die zich het afgelopen jaar hebben voorgedaan bij de gemeente Alblasserdam. Afgesloten wordt met een conclusie ten aanzien van de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit deze rapportage.

Het overwegende deel van de onderwerpen die in de rapportage zijn opgenomen, maakt deel uit van het 10-stappenplan dat door de Autoriteit Persoonsgegevens is opgesteld ter voorbereiding van de inwerkingtreding van de AVG. De overige onderwerpen zijn onderwerpen waarop de gemeente Alblasserdam hoge risico's loopt, en zijn voor een groot deel aan het licht gekomen als gevolg van plaatsgevonden datalekken binnen de Drechtsteden.

Het is een uitgebreide rapportage waardoor het lastig is om een korte samenvatting te geven. Wel kunnen we voorzichtig concluderen dat wij vooruit lopen op de Drechtstedengemeenten op grond van het volgende:

1. Vanuit het regionaal privacy coördinatoren overleg zijn acties benoemd om aan het 10-stappenplan van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) te voldoen. Het is de bedoeling dat vanuit deze acties (Q3/Q4 2019) wordt vastgesteld wat er regionaal en lokaal moet worden opgepakt en nader moet worden vertaald in een regionaal en een lokaal plan van aanpak AVG. Vooruitlopend hierop heeft de gemeente Alblasserdam reeds een concept lokaal plan van aanpak AVG gereed om zo snel mogelijk aan de AVG-richtlijnen te voldoen. Het concept plan van aanpak AVG is gebaseerd op het 10-stappenplan AP, benoemde risico's vanuit de PIA (Privacy Impact Assessment) en de adviezen jaarrapportage Privacy.
2. Het is zeer belangrijk dat privacy en informatiebeveiliging een continu onderdeel worden van de bedrijfsvoering. Vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) wordt dit vanaf 1 januari 2020 verplicht, voor de AVG geldt dit echter niet maar maakt het derhalve niet minder

noodzakelijk. De gemeente Alblasterdam anticipeert hierop aan de hand van tactisch procesmanagement. Juist het goed beleggen van verantwoordelijkheden (proceseigenaren) is een belangrijk onderdeel in elke bedrijfsvoering. De werkgroep "Kwaliteit op orde" zal met prioritering samen met de proceseigenaren (verantwoordelijken) starten om de processen op orde te krijgen.

3. Momenteel zijn de onderdelen privacy en informatieveiligheid een onderdeel van de teamopgaven Bestuur & Bedrijfsvoering.
4. Verder zijn er reeds stappen gezet om opgabegericht werken te koppelen aan autorisatiebevoegdheden. Hiermee wordt een koppeling gemaakt tussen de Omgevingswet en de AVG. Voorstel is in concept gereed.

Beoogd resultaat

Met dit voorstel wordt beoogd dat het college inzicht heeft in de rapportage en de in te zetten vervolgacties/ te nemen maatregelen.

Het doel van de rapportage is dat de gemeente inzicht verkrijgt in hoeverre zij voldoet aan de AVG-regelgeving, wat nog te doen en te verbeteren. Het heeft een strategische meerwaarde die de gemeente vooruit kan helpen.

Privacy wordt momenteel nog vaak gezien als iets waar alleen de ICT-afdeling (lokaal en regionaal), privacy coördinator (lokaal) of de functionaris gegevensbescherming (regionaal) zich mee bezig houden. Maar AVG gaat juist voornamelijk de bestuurders aan. Zij moeten worden geïnformeerd waar het over gaat en wat de risico's zijn, en moeten de taken en verantwoordelijkheden binnen de organisatie goed verdelen. De AVG raakt direct de kwaliteit van de dienstverlening richting de burger en heeft invloed op alle onderdelen van de organisatie. Daarbij dient iedereen zijn eigen rol te kennen en hoe er met persoonsgegevens om moet worden gegaan.

Welke maatregelen worden genomen

Samengevat kunnen we stellen dat door de gemeente reeds verschillende stappen zijn gezet om aan de AVG te voldoen. Om nog verder "AVG-proof" worden de volgende te nemen maatregelen voorgesteld:

1. Opstellen van een (lokaal) plan van aanpak 2019/2020 Privacy & Informatiebeveiliging (inclusief de aanbevelingen vanuit de jaarrapportage).
2. Opstellen organisatiebrede Privacy Impact Assessment (PIA)
3. Inregelen tactisch procesmanagement.
4. Autorisaties inregelen op grond van opgabegericht werken.
5. Bedrag in het opleidingsplan reserveren voor 2020 in het kader van bewustwordingstrainingen privacy.
6. Positionering Functionaris Gegevensbescherming (FG): Het is de verantwoordelijkheid van de SCD dat de onafhankelijke positionering FG wordt ingeregeld. Hiervoor is door het SCD juridisch advies gevraagd door onafhankelijke partij. In dit rapport geeft de FG een visie over een uiteindelijke oplossing. Het rapport is nog in conceptfase. Het voorstel is dat de gemeente Alblasterdam het definitieve advies afwacht en oplossing monitort. Toezicht en monitoring oplossing kan worden opgepakt vanuit de rol van de gemeentesecretaris.

Tot slot

Financiën

Opgemerkt moet worden dat er nog voldoende inspanningen nodig zijn om aan te AVG-richtlijnen te voldoen. Dit vraagt veel tijd en inzet van de procesverantwoordelijken, gemandateerde, privacy coördinator en betrokken medewerkers van de gemeente. Hoe zich dit financieel vertaalt, is nu onvoldoende duidelijk.

Huidige inzet: 0.5 Fte; adviseur privacy en informatiebeveiliging (inclusief ENSIA).

Maatregelen en planning

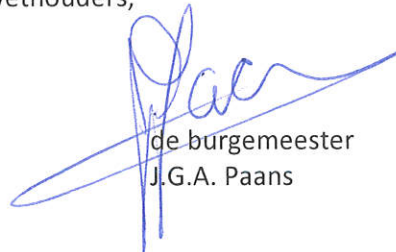
- Oplevering PIA organisatiebreed en (lokaal) plan van aanpak 2019 Privacy & Informatiebeveiliging → september 2019;
- Oplevering tactisch en operationeel informatiebeveiligingsplan → Q4 2019 (gebaseerd op de BIO);
- Inregelen tactisch procesmanagement → Q4 2019/Q1 2020;
- Autorisaties inregelen op grond van opgavegericht werken → Q4 2019/Q1 2020;
- Awareness trainingen: Een bedrag in het opleidingsplan reserveren voor 2020 → Q4 2019;
- Positionering Functionaris Gegevensbescherming (FG): Het voorstel is dat de gemeente Alblasterdam het definitieve advies afwacht en oplossing monitort. Toezicht en monitoring oplossing kan worden opgepakt vanuit de rol van de gemeentesecretaris → verwachting oplevering definitief rapport Q3 2019;
- Naar verwachting zal vanuit het privacy coördinatoren overleg een regionaal plan van aanpak worden opgeleverd in Q4 2019, maar is nog onduidelijk;
- Financieel: Mogelijk is de huidige inzet niet toereikend (nu 0.5 Fte). Gezien hierover op dit moment nog geen volledige feitelijke onderbouwing kan plaats vinden wordt dit nader onderzocht en wordt hier later tijdstip op teruggekomen

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.G.A. Paans

Bijlage

1. Jaarrapportage Privacy en Gegevensbescherming mei 2018 tot 1 april 2019